

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 151

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης
Κατάθεσης Εγγράφων
ΚΟΙΝ: Όπως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2604/106/21.1.2022 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Η πολιτιστική κληρονομιά μία μεγάλη “δωρεά” του ΥΠΠΟΑ προς “υψηλούς” χορηγούς και ημετέρους»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2604/106/21.1.2022 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών κ.κ. Αθανασίας (Σίας) Αναγνωστοπούλου, Ειρήνης - Ελένης Αγαθοπούλου, Σταύρου Αραχωβίτη, Θεοδώρας (Δώρας) Αυγέρη, Άννας Βαγενά, Σωκράτη Βαρδάκη, Βασίλειου (Βασίλη) Βασιλικού, Καλλιόπης Βέττα, Ιωάννη Γκιάλα, Θεόδωρου Δρίτσα, Κωνσταντίνου Ζουράρι, Νικόλαου Ηγουμενίδη, Εμμανουήλ Θραψανιώτη, Νίνας Κασσιμάτη, Μάριου Κάτση, Χαρούλας (Χαράς) Καφαντάρη, Σπυρίδωνα Λάππα, Κυριακής Μάλαμα, Κωνσταντίνου Μάρκου, Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου, Ιωάννη Μουζάλα, Κωνσταντίνου Μπάρκα, Αθανάσιου (Θάνου) Μωραϊτή, Ανδρέα Ξανθού, Μαρίας - Ελίζας Ξενογιαννακοπούλου, Γεώργιου Παπαηλιού, Αθανάσιου Παπαδόπουλου, Παναγιού (Γιώτας) Πούλου, Νεκταρίου Σαντορινιού, Παναγιώτη Σκουρλέτη, Παναγιώτη Σκουρολιάκου, Νικόλαου Συρμαλένιου, Ολυμπίας Τελιγιορίδου, Μερόπης Τζούφη, Γεώργιου Τσίπρα, Σωκράτη Φάμελλου, Νικόλαου Φίλη, Δημήτριου (Τάκη) Χαρίτου, Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη, Ραλλίας Χρηστίδου και Γιώργου Ψυχογιού, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από τον Ιούλιο 2019, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού έθεσε ως στόχο την ανάπτυξη δημοσίων πολιτικών για τον Πολιτισμό συνολικά, σημαντικότερη εκ των οποίων η προστασία και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων, με αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων και συνδυασμό των δυνατοτήτων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας με την τεχνογνωσία και την επιστημονική κατάρτιση των στελεχών του ΥΠΠΟΑ, υπό όρους πλήρους διαφάνειας και νομιμότητας. Στο πλαίσιο αυτό, τα κονδύλια που διατίθενται, αξιοποιούνται πλήρως προκειμένου να υλοποιηθούν έργα υπερεθνικής εμβέλειας.

Τα θέματα που τίθενται στην Ερώτηση των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ για την ωρίμανση ή/και υλοποίηση έργων μέσω αποδοχής δωρεάς από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟΑ έχουν απαντηθεί διεξοδικά, στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού ελέγχου. Παρά την προσπάθεια των ερωτώντων Βουλευτών να δημιουργήσουν εντυπώσεις, μειώνοντας το έργο του ΥΠΠΟΑ και των στελεχών του με τη χρήση στείρων αντιπολιτευτικών επιχειρημάτων και αναληθών αναφορών, το ΥΠΠΟΑ σήμερα εκτελεί και προετοιμάζει έργα, τα οποία ανασυνθέτουν τον πολιτιστικό χάρτη της χώρας.

Η σκοπιμότητα ίδρυσης Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στο κτήριο των αποθηκών σίτου (ΣΙΛΟ) στην Ακτή Βασιλειάδη εγκρίθηκε από το ΥΠΠΟΑ το 2010 (αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ1/Φ21-ΕΝΑΛ/55705/8603/23.8.2010 Υ.Α.), κατόπιν πρότασης του ΟΛΠ ΑΕ και στο πλαίσιο του προγράμματος για την ανάδειξη της Πολιτιστικής Ακτής Πειραιά και των μνημείων της ευρύτερης περιοχής. Μάλιστα, η ανάδειξη της Πολιτιστικής Ακτής και η ίδρυση του Μουσείου περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 «Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των πολιτιστικών υποδομών» του ν. 4277/2014 “Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής και άλλες διατάξεις” (Α’ 156). Το 2011 εγκρίθηκε η μουσειολογική προμελέτη του εν λόγω Μουσείου (αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΜΜΠΚ/84240/1120/6.9.2011 Υ.Α.). Παράλληλα, προκηρύχθηκε από τον ΟΛΠ ΑΕ, στις 30 Μαρτίου 2012, ο αναφερόμενος στην Ερώτηση διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός. Η μελέτη που απέσπασε το Α’ βραβείο στον διαγωνισμό εγκρίθηκε, υπό όρους, το 2014, κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Μουσείων (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΜΜΠΚ/ΤΑΜ/77189/8842/544/159/26.3.2014 Υ.Α.). Στη συνέχεια, τα επόμενα δύο έτη, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ προχώρησαν στη συλλογή και καταγραφή, αξιολόγηση και συντήρηση του προς έκθεση υλικού, για την σύνταξη της οριστικής μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης.

Κατά την πενταετία της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ουδεμία ενέργεια έγινε από την τέως πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΟΑ, ώστε να προχωρήσουν οι αναγκαίες ενέργειες για την ίδρυση του Μουσείου, όπως η πράξη παραχώρησης του κτηρίου Σιλό από τον ΟΛΠ ΑΕ στο ΥΠΠΟΑ, η ωρίμανση των αναγκαίων μελετών και η ένταξη έργου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Μάλιστα, η τέως Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, χωρίς να προτείνει λύση για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Σιλό και να δώσει σαφή χρονοδιαγράμματα για την ίδρυση του εν θέματι Μουσείου, έδωσε στη Βουλή των Ελλήνων το ιστορικό που αναφέρθηκε ανωτέρω και κατέληξε ως εξής: *“Μετά την ανάληψη της διοίκησης του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε., στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκε το κτήριο ΣΙΛΟ, από την Cosco Group (Hong Kong) Limited, το θέμα της ίδρυσης του εν λόγω Μουσείου έπρεπε να εξεταστεί υπό το πρίσμα αυτής της εξέλιξης. Η Υπηρεσία συνεπώς εξακολουθεί να θεωρεί επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας ενός Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων που θα στεγάσει τον ενάλιο πλούτο της χώρας μας και θα συμβάλει καθοριστικά στην προβολή και ανάδειξη της Ενάλιας Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς παγκοσμίως”* (αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/73648/62/27-3-2018 απάντηση τ. ΥΠΠΟΑ στην υπ’ αρ. 3230/6.2.2018 Ερώτηση με θέμα: «Η ακύρωση της κατασκευής του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά»).

Η μόνη ενέργεια που πραγματοποιήθηκε, λίγο πριν τις εκλογές, στις 24.5.2019, ήταν η έγκριση του «Αρχικού Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan) ΣΤΑΔΙΟ Α’ και ΣΤΑΔΙΟ Β’ του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.», όπου περιλαμβάνεται η Πολιτιστική Ακτή Πειραιώς και η ίδρυση του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/53958/ 36754/996/412/24.5.2019 Υ.Α., ΑΔΑ: 789Φ4653Π4-81Η). Διευκρινίζεται ότι, με την πρόσφατη έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης (MASTERPLAN) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς» διασφαλίζεται εκ νέου η ίδρυση του Μουσείου, και η εν γένει ανάδειξη των αρχαιοτήτων στην ευρύτερη περιοχή του λιμένος (αρ. 253649/14.9.2021 Απόφαση της ΓΔΑΠΚ και της ΓΔΑΜΤΕ, ΑΔΑ: 6ΧΜΔ4653Π4-Ζ1Ν).

Σήμερα, το έργο της ίδρυσης του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων έχει πλέον δρομολογηθεί. Ειδικότερα, με άμεσο στόχο την ένταξη του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τέθηκε το θέμα της σύνταξης και επικαιροποίησης των αναγκαίων μελετών, και πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Τον Απρίλιο του 2020, η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων προχώρησε στη σύνταξη μουσειολογικής μελέτης, στην οποία περιλαμβάνεται το σκεπτικό θεματικών ενότητων για τη δημιουργία του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων. Η μελέτη αυτή εγκρίθηκε με την Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΑΜΜΕΠ/9266/11-01-2021 (ΑΔΑ ΨΟΦΖ4653Π4-610), κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Μουσείων. Στην μελέτη περιελήφθησαν σημαντικά αντικείμενα προς έκθεση, κάποια από τα οποία αποκαλύφθηκαν την τελευταία δεκαετία. Δεδομένου ότι η ανωτέρω μουσειολογική μελέτη αποτελεί προϋπόθεση για την σύνταξη των υπολοίπων

μελετών του προς υλοποίηση έργου, είναι σαφές ότι απαιτείται νέα μουσειογραφική μελέτη, που θα τηρεί τους εγκεκριμένου Θεματικούς Άξονες αυτής.

Ως εκ τούτου, εκδόθηκε η με αρ. ΥΠΠΟΑ/606689/14.12.2021 Υ.Α. (Β' 6034), με τίτλο «Έγκριση εκπόνησης Προμελέτης, μετά των Υποστηρικτικών Μελετών, για την αποκατάσταση του SILO στον Λιμένα Πειραιά και την μετατροπή του σε Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων, με δαπάνη του Κοινωφελούς Πολιτιστικού Ιδρύματος "Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη", προς το σκοπό δωρεάς τους προς το Ελληνικό Δημόσιο», σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3316/2005. Η εν λόγω προμελέτη έλαβε υπ' όψιν την ανωτέρω εγκεκριμένη μουσειολογική μελέτη. Σύμφωνα με την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων, η μουσειογραφική προμελέτη τηρεί τους Θεματικούς Άξονες της εγκεκριμένης μουσειολογικής μελέτης και στο επίπεδο της προμελέτης προτείνεται από τους μελετητές ένας τρόπος παρακολούθησης της έκθεσης από τον επισκέπτη και μία πρόταση κυκλοφορίας στους χώρους του Μουσείου. Είναι προφανές ότι, στο επόμενο στάδιο ωρίμανσης της συγκεκριμένης προμελέτης, θα ολοκληρωθεί, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, η μουσειογραφική μελέτη και θα διευκρινισθούν οι λεπτομέρειες παρουσίασης των εκθεμάτων στο χώρο.

- Η ως άνω μουσειογραφική προμελέτη εισήχθη προς εξέταση στο Συμβούλιο Μουσείων από την Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτιρίων, με τις απόψεις της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και της Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων, το οποίο γνωμοδότησε θετικά και υπό όρους και εκδόθηκε η με αρ. 46472/4.2.2022 (ΑΔΑ: ΨΒΡΓ4653Π4-Α9Γ) Απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του ΥΠΠΟΑ, με τίτλο «Έγκριση α) προμελέτης (αρχιτεκτονικής-στατικής-Η/Μ μελέτης), β) μουσειογραφικής προμελέτης και γ) τροποποίησης κτιριολογικού προγράμματος Μουσείου Ενάλιων Αρχαιοτήτων στην Ηετιώνεια Ακτή Πειραιά». Επί του παρόντος, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ ελέγχουν τα προς θεώρηση τεύχη της μελέτης, σύμφωνα με τους όρους που τέθηκαν από το Συμβούλιο Μουσείων.

- Την 1.2.2022 υπεβλήθη το Τεχνικό Δελτίο του έργου "Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων" με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5150037 στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικός, με προϋπολογισμό 74.400.000,00€ και ορίζοντα υλοποίησης την 31.12.2025.

- Αναφορικά με τη διασφάλιση της παραχώρησης του κτηρίου Σιλό και του περιβάλλοντος χώρου για την ίδρυση του Μουσείου, είναι σε εξέλιξη οι σχετικές διαδικασίες για την ολοκλήρωση της πράξης παραχώρησης από τον ΟΛΠ ΑΕ.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι ένα όραμα δεκαετιών, η ίδρυση του Μουσείου Ενάλιων Αρχαιοτήτων στην Πολιτιστική Ακτή Πειραιά, χάρη στην συνεργασία του ΥΠΠΟΑ με τον ΟΛΠ και το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη -που χρηματοδότησε την εκπόνηση των προμελετών- και με την χρηματοδότηση του έργου μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, βρίσκεται πλέον σε τροχιά υλοποίησης. Ο μοναδικός πλούτος των ελληνικών θαλασσών αποκτά, στο παλαιό κτήριο του Σιλό, που από τα μέσα της δεκαετίας του '30 έχει συνδέσει την παρουσία του με την ιστορία του Πειραιά, τον ιδανικό χώρο φιλοξενίας του. Το κτήριο του Σιλό είναι ο πλέον κατάλληλος χώρος για να στεγαστούν τα πολυάριθμα και ήδη συντηρημένα ενάλια ευρήματα, που παραμένουν για χρόνια στις αποθήκες της αρμόδιας Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων. Βασικός σκοπός της δημιουργίας του Μουσείου Ενάλιων Αρχαιοτήτων είναι να αναδειχθεί η σχέση της χώρας μας με τη θάλασσα και ο ελληνικός πολιτισμός στη μεγάλη διαχρονία του μέσα από τα ευρήματα των θαλασσών μας. Παγκοσμίως, είναι ελάχιστα τα μουσεία που εκθέτουν αποκλειστικά ενάλιες αρχαιότητες. Είναι φανερό ότι το Μουσείο μπορεί να εισάγει τον Πειραιά στους διεθνείς πολιτιστικούς προορισμούς.

Αναφορικά με το Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων, επισυνάπτονται τα ακόλουθα:

1. Η εγκεκριμένη Μουσειολογική Μελέτη και η υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΑΜΜΕΠ/9266/11-01-2021 Υ.Α. (ΑΔΑ ΨΟΦΖ4653Π4-610).

2. Η από 7.6.2021 αίτηση του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη.

3. Η με αρ. ΥΠΠΟΑ/606689/14.12.2021 Υ.Α. και το ΦΕΚ Β' 6034, με τίτλο «Έγκριση εκπόνησης Προμελέτης, μετά των Υποστηρικτικών Μελετών, για την αποκατάσταση του SILO

στον Λιμένα Πειραιά και την μετατροπή του σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων, με δαπάνη του Κοινοφελούς Πολιτιστικού Ιδρύματος “Ιδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη”.

4. Η με αρ. 46472/4.2.2022 (ΑΔΑ: ΨΒΡΓ4653Π4-Α9Γ) Απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του ΥΠΠΟΑ, με τίτλο «Έγκριση α) προμελέτης (αρχιτεκτονικής-στατικής-Η/Μ μελέτης), β) μουσειογραφικής προμελέτης και γ) τροποποίησης κτιριολογικού προγράμματος Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στην Ηετιώνεια Ακτή Πειραιά».

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας αποδεκτών

1. Βουλευτή κα Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου
2. Βουλευτή κα Ειρήνη - Ελένη Αγαθοπούλου
3. Βουλευτή κ. Σταύρο Αραχωβίτη
4. Βουλευτή κα Θεοδώρα (Δώρα) Αυγέρη
5. Βουλευτή κα Άννα Βαγενά
6. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
7. Βουλευτή κ. Βασίλειο (Βασίλη) Βασιλικό
8. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα
9. Βουλευτή κ. Ιωάννη Γκιόλα
10. Βουλευτή κ. Θεόδωρο Δρίτσα
11. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Ζουράρι
12. Βουλευτή κ. Νικόλαο Ηγουμενίδη
13. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη
14. Βουλευτή κα Νίνα Κασιμάτη
15. Βουλευτής κ. Μάριο Κάτση
16. Βουλευτή κα Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη
17. Βουλευτή κ. Σπυρίδωνα Λάππα
18. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα
19. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μάρκου
20. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
21. Βουλευτή κ. Ιωάννη Μουζάλα
22. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μπάρκα
23. Βουλευτή κ. Αθανάσιο (Θάνο) Μωραΐτη
24. Βουλευτή κ. Ανδρέα Ξανθό
25. Βουλευτή κα Μαρία - Ελίζα Ξενογιαννακοπούλου
26. Βουλευτή κ. Γεώργιο Παπαηλιού
27. Βουλευτή κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο
28. Βουλευτή κα Παναγιού (Γιώτα) Πούλου
29. Βουλευτή κ. Νεκτάριο Σαντορινιό
30. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Σκουρλέτη
31. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Σκουρολιάκο
32. Βουλευτή κ. Νικόλαο Συρμαλένιο
33. Βουλευτή κα Ολυμπία Τελιγιορίδου
34. Βουλευτή κα Μερόπη Τζούφη
35. Βουλευτή κ. Γεώργιο Τσίπρα
36. Βουλευτή κ. Σωκράτη Φάμελλο
37. Βουλευτή κ. Νικόλαο Φίλη

38. Βουλευτή κ. Δημήτριο (Τάκη) Χαρίτο
39. Βουλευτή κ. Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη
40. Βουλευτή κα Ραλλία Χρηστίδου
41. Βουλευτή κ. Γιώργο Ψυχογιό

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
2. ΓΔΟΥ
3. ΔΜΕΕΜΠΚ
4. Δ/νση Μουσείων
5. ΕΦΑ Εναλίων